

یک شانه گل برنامه شماره ۳۳۵ (زان شب) گلپایگانی، اشعار از کمال الدین اسماعیل، در اصفهان

گوینده آقا از رادیو:

یک شانه گل برنامه شماره ۳۳۵

یک شانه گل دماغ پرور      از خرمن صد گیاه بهتر

آدرپوش: (شعر از کمال الدین اسماعیل اصفهانی)

خوشا وقت سحر آواز بلبل      خوشا بر شاخ گل پرواز بلبل

نواهی چنگ و بانگ عاشقان است      به حرشام و سحر دساز بلبل

اگر کتر کبکها سر آهنگی را آغاز می کند.

زهی نقش رخت بر گلشن گل      گرفته سنبل از پیرامن گل

به ناز و ناله ماحر دو ماند      خروش بلبل و خندیدن گل

اگر کتر کبکها بچنان ادامه می دهد.

گر بر کنم دل از تو و بردارم از تو مهر      آن مهر بر که افکنم آن دل کجا برم

آقای مرتضی خان مجوبی در آمد را آغاز می کند.

ابیات شیوا و لطیفی که شنیدید از کمال الدین اسماعیل اصفهانی سخنسرای بزرگ قرن، هفتم هجری

است، نمکره نویسان و صاحب نظران وی را خلاق المعانی لقب داده اند، کمال الدین در قصیده

سمرانی شیوه ای خاص دارد و ابیست او بیشتر در ابداع معانی تازه و مضامینی جدید است. اکثر

قصاید کمال دارای التزامات دشوار و ردیف های مشکل است و پس از وی عده ای از شاعران و

نغمه پروازان از شیوه او پیروی نموده اند. کمال الدین در سال ۳۵ هجری در شهر اصفهان به دست یکی از سربازان مغول به حلاکت رسید.

آقای محبوبی و آقای اقتراح بچنان نغماتی زیبای نوازند.

ادامه دهم:

از چشم نیم خواب تو ام روز روشن است      آن گریه ناله من ز غمت دوش کرده ام  
(در چرخ می رسید خروش دل از فراق) ۲      اورا به وعده های تو خاموش کرده ام

آقای جلیل شنناز نغماتی با آقای اقتراح در میه اصفهان به یادگار اجرا می کنند.

آواز گلپایانی:

زان شب که با تو در د آغوش کرده ام      یکباره ترک صبر و دل و هوش کرده ام  
از چشم نیم خواب تو ام روز روشن است      آن ناله ناله من ز غمت دوش کرده ام  
(در چرخ می رسید) ۲ خروش دل از فراق      اورا به وعده های تو خاموش کرده ام  
اورا، اورا به وعده های تو خاموش کرده ام

آذر پروش:

(گلهاست که چون رخسار نکو باشد و نیست) ۲      چون دلبر من به رنگ و بو باشد و نیست  
صد روی فراهم آورد و هر سالی      باشد که یکی چو روی او باشد و نیست

کوننده آقا ازادیو:

برنامه ای که شنیدید شانه گل شماره ۳۳۵ بود که با شرکت گلپایانی، جلیل شنناز و ناصر اقتراح تنظیم گردیده، اشعار از کمال الدین اسماعیل اصفهانی، پانواژ سادروان محبوبی، کوننده آذر پروش.

مدت اجرای برنامه ۱۳ دقیقه و ۴۵ ثانیه است.

### توضیحات:

آنچه به سمع و نظر علاقه مندان رسید شاخه گل شماره ۳۳۵ بود که با این شماره ثبت رسیده.  
در معرفی نوع دستگاه را نام نبرده، ولی اجرای سلونوازی و آواز در بیات اصفهان بوده. و میت اولی که دکلمه شده توسط بهمان آقایی است که معرفی بوسیله او صورت گرفته که آن میت از شاعر

دیگری بوده که در برخی از شاخه گل یادگرفته شده، و البته برنامه را آذر پرورش کونینگی کرده، آهنگ بی کلامی که در متن برنامه اجرا شده مشخص نیست ساخته کیست و نگارنده هم در برنامه های دیگر نشنیده ام، مطلب دیگر آنکه در معرفی ذکر می کند که پیانو از شادروان محبوبی است پس واضح است که در زمان اجرای این برنامه محبوبی در قید حیات نبوده و قطعه ای را که اجرا شده از برنامه ای دیگری به آن اضافه کرده. در معرفی برنامه به وضوح از اشعار به کار رفته سخنی گفته نشده و مشخص نیست که غزل آواز خوانده شده آیا از کمال اسماعیل بوده یا خیر؟.

توجه: کلیه مطالب مندرج در بالا توسط محقق محترم جناب استاد علیرضا دربندی تهیه شده که شامل بررسی کامل برنامه و توضیحات افزوده شده شخص ایشان می باشد. جای دارد که سپاس فراوانمان را نثار ایشان بنماییم زیرا که نتیجه سالها زحمات خویش را وقف عموم کرده اند. در خاتمه از دوستانی که جهت تصحیح و تکمیل این مطالب مایل به همکاری هستند تقاضا می نمودم از طریق آدرس ایمیل [Asheghane1golha@gmail.com](mailto:Asheghane1golha@gmail.com) با ایشان تماس حاصل نمایند.

مسعود نوین فرحبخش